

איון אפרת/העולם הזה

רכים וזכרים את תקופת האוניברסיטה שלי, גם שם הייתי חריג. נוהגים לטעות ולהשווה שלמדת מישפטים. מפני שאשר החברים בקליינר, מיקי איתן — רונני מילוא, מיכאל פטיס. אני למרתי לימודי עבודה והתחלתי לעשות תואר שני ביחסי עבודה. כיהנתי באגודת הסטודנטים עוד לפני שהם הגיעו. גם בתור ילד קטן, תמיד כיהנתי בוועדה הכיתה. זאת היתה התקופה היחידה שממש דאגתי לביתי. אחרי שכיהנתי כשנה כרכזת עסקה, והפוליטיקה היתה ממני כהלאה, נערכו בחירות לאגודת סטודנטים. יום לפני הבחירות נתקלתי בכרוז שאמר: "כל מי שרוצה לתמוך

עצבני בקומה ה-11

מיכה רייסר, ג'ינג'י מוכר למדי בנוף הישראלי בשנים האחרונות, סבב בחדרו שבקומה ה-11 במצודת זאב הלון ושוב. מדי פעם ישב, המשיך לספר לי את סיפורו. קם ללא כל אזהרה מוקדמת ושב התחיל להסתובב הלון ושוב. בין קירות החדר הקטן.

רייסר נמצא יחד עם אנשי ציבור נוספים (גידעון גדות, אלי נדנאו וכמה עיתונאים) בכותרות. בשבועות האחרונים, זהו קצה הקרחון של תהליך חקירה ופישפוש בכל מה שאישי העסקים המנוח מיכאל אלבין הניח עליו יד או אמילו קצה-קצהו של אגודל — למי עשה טובות, למי נתן כסף ומדוע, למי פתח חשבונות מעורבים בעניין הזה גם פקיד בכיר ביותר, שהוחזר לתפקיד שהוא עזב אותו לפני שנים, ו"שמות" אחרים.

הפרשה המתנהלת לה נבחת במשך כמה חודשים, התמוצעה בתיקשות שוב עקב גינוח בינמיפלגתי, והאשמות נגד היועץ המישיפטי, יוסף חריש. על שהוא נוקט בכיכול, סחבת בטיפול בפרשה.

במשך תקופה ארוכה זאת ליוותי את חברי הכנסת רייסר וגדוה, השניים גזרו על עצמם שתיקה, ונמנעו מלהתראיין אף בנושאים אקטואליים. אולם רייסר וגדוה המשיכו לתפקד בכנסת במלוא המרץ, אדם שאינו מצוי בעניינים ודאי היה מתקשה להבחין במצב הרוח המשתנים שלהם ובמה שעבר עליהם. על פי הסכמה מוקדמת שלי עם השניים, החליט רייסר לפתוח השבוע את סגור-פיו באוזני, סיפורו הבלעדי יובא בשני המשכים.

במנחם בגין, גאולה כהן וחיים נדנאו — שיצביע עבור הימין, אבל מי שרוה להיות שפוי — שיצביע עבורנו" או החלטתי להצביע בעד הימין, כך נפגשתי לראשונה עם מילוא, קליינר, איתן, לימור ליבנת ואחרים.

רוצים לשמוע משהו מצחיק? בנתתי חלה הם לא האמינו בי, חשבו שאני שתול מטעם המערך; אחד שלומד פיתאום לימודי עבודה, ועוד יושב לו בעמדת-מפתח במנגנון של האוניברסיטה של אז, ועוד טוען לפתע-פיתאום, אום, אחרי הבחירות, שהוא חרותניק; עברתי מיתחנים אינספור, עד שהו סר החשר ממני, גם הבקאות שלי כבאשר התרחש בבית-ריתל-אביב עוד רה.

מאז יש לי נקודה כמה כלפי קליינר, הוא היחיד שהאמין בי מייד

למנכ"ל משרד השיכון והגבוי, עד אז הצד המינהלי קסם לי יותר מאשר העסקנות הפוליטית. אחרי התלבטויות קשות מאוד החלטתי ללכת על ההצעה של ארידור, זאת היתה יריית-הזינוק שלי לקריירה, פוליטיקה ממש. עד אז עברתי לילות כימים על נושאים פוליטיים, לא חשבתי על הכנסת כלל וכלל.

"איך הפישפש עלה למעלה?"

בבחירות הראשונות שבהן התמודדתי, ב-1981, נכנסתי לכנסת בקושי רב. ראיתי בכך או כישלון גדול, הגעתי למקום 45, שלא היה ריאלי, מי שהכניס אותי לכנסת היה אז מנחם בגין, שסחף את הליכוד למעלה

יחסיהם שלי מתמצים בגישה ישירה, מי שמסתרר איתי — אז מסתדר, אומרים שהשתנתי לטובה מאו שהתמנתי כיושב-ראש ועדת הכנסת, בהתחלה, כשהתמנתי, אני יודע שלא כל-כך פירגנו לי, אמרו: "איך הפישפש עלה למעלה?"

האמת היא שהייתי או בריוק בחו"ל, אבל עם כל הצניעות, אני חושב שמי שדחף אותי — ידע בריוק מה הוא עושה (המדובר על השר רודר לוי). אמרו שזו הקפצה דראסטית מדי, מחברות בוועדת-החניון של הכנסת ל"לירות של ועדת-הכנסת, או מה: גם העובדה שקפצתי ממקום 45 למקום 21, תוך פחות מארבע שנים, אומרת דרשני, מי עוד קפץ ככה?

"אני לא פרוע"

את הקדנציה הראשונה שלי בכנסת אני רואה כיום כתקופה תמימה, מצידדי.

יוזמתי או ריון מקיף במצב התרבות והחינוך בישראל, במשך שנתיים קיימה הוועדה, בראשותה של אורה נמיר, ישיבות מצות בעניין, כהשי תתפות כל המיוזמי בתחום התרבות הישראלית.

אחרי שנתיים של ויכוחים, מה יצא מכו, חוץ מפסית-נייר? רק מפאת כבודה של הכנסת, אינני אומר שהכל לא היה שווה אף את פיסת-הנייר עליה נכתבו הדברים, כלומר: הטרור מה שלי היא שאולי דווקא עבודה יסר דית לעומק בכנסת

רייסר עם התאימות איילת ושרון הקרבות את חייה-מישפחה...

מהיכן זה צץ, הדימוי הזה פשוט לא נכון.

חברים? יש הרי אימרה נדושה חברים רבים מהילדות, מהתיכון, מהאוניברסיטה.

מה זה חבר? זה משהו שאני גם הולך אליו הביתה, כזה הוא רודר אפל (כנו של אישי-חרות הוותיק, רודר אפל), חוץ מזה יש לי חברים כמו רונני מילוא, מיכאל קליינר, לימור ליבנת.

חברים מפורסמים אחרים? החברים שלי נחבאים אל הכלים...

עוד ויצימן? הוא ציין אותי בסיפורו באמת הלכתי איתו נגד ההנהגה הוותיקה של התנועה, בזמנו, אף-על-פיכך התנועה פינתה אותי, אצל בגין היתה דמוקרטיה אמיתית, אני איש מחנה רודר לוי.

כשאני הולך עם מישהו — אני הולך איתו עד הסוף! לפעמים אני משלם על-כך ביוקר, כשאני בוחר במישהו פחות-חזק, לטווח ארוך זה דווקא משתלם, מפני שיודעים שעלוי ניתן לסמוך.

פעם אמר אריק שרון דברים כרוח זאת: "אני יכול לקחת כמעט כל אחד מאנשי-לוי, אולי פרט לרייסר..."

איבדתי את המישפחה

אם אני עושה חשבון-נפש ומביט לאחור, לעבר 15 השנים האחרונות שבהן שמתי רגש יותר ויותר על פוליטיקה וקריירה, אני חושב ששיי למתי מחיר כבד: התגרשתי מאשתי חנה לפני שלוש שנים, אין ספק שהפוליטיקה, והריצה הזאת, לא סייעו לחיי-מישפחה נורמאליים.

איבדתי מחיי-החברה, אם כי לא איבדתי חברים, אני חושב, אני קורא פחות — כן, קראתי גם קופסה שחורה, אבל לא כל-כך נהנית... באחרונה אני מהרהר בכך יותר ויותר, בגלל הפרשה, הכותרות, השתנתי, אבל זה בפרק הבא.

רייסר בנבחרת הכנסת, כשהייתי ילד רציתי להיות שחקן כדורגל...

"באמי חולת-הסרטן טיפלתי לבדי... הדימוי הפרוע שלי

נוצר בגלל הג'ינג'יות" אני הגרוש הפנוי היחיד בכנסת..."

בנאומי בכיכרות, מאוחר יותר טבעתי לעצמי את הסיסמה: "אני רוצה להיות במקום טוב כאמצע!" ובאמת, הגעתי בבחירות האחרונות למקום ה-21, אני מאוד גא בכך, רואה בכך הכרה של התנועה בפועל.

בכלל, התנועה פינתה אותי, אומרים שהדימוי שלי השתנה לטובה בשנים האחרונות, בעצם, לא השתנתי עד לחדשים האחרונים, כשאני במוקד פרשה. מי שמכיר אותי ממש יודע היכן היתרונות והיכן החסרונות שלי. היכן? היתרונות שלי, אני חושב, הם בתחום העשייה, ואילו החסרונות שניתן להעניש אותי הוא לסדר לי לפתוח מוסד או להנחך נגש. אני נואם נוראי באירועים כאלה, אני משתפר בפולמוסים, כשאני ממש מזדהה עם הנושא שעליו אני מדבר.

נפתח לפני את הדלת, אחרים — פחות, אבל אולי הם צדקו, אולי הם צדקו. מרוע וזכרים את החבורה שלנו עד עצם היום הזה? מפני שאנחנו היינו הסוגנית הראשונה שבישרה את מהפך 1977, הרי בגין השתמש בנאומי בניצחונותינו בקמפוס, אנחנו היינו הראשונים שהגענו למצורה (מצודת-זאב) עם ניסיון של עשייה ועסקנות. גם כיום, מערב לכל מחלוקת פוליטית, אני רואה את רונני, מיכאל ומיקי כחברים טובים מאוד, במילים אחרות: אני לא רואה עצמי מצביע נגד אחד מהם, גם אם אנחנו תומכים באישים שונים (רייסר נחשב כאיש-אמונו של לוי, ואילו מילוא ואיתן נמנים עם מחנהו של יצחק שמיר). הם — נגדי? אני מקווה שלא. עדיין אנחנו נפגשים ומעלים זיכרונות, מדי פעם. זאת היתה חבורה מאוד איכותית, שמנתה תלמידים מצטיינים, רציניים,